

Recenzii

Liviu Stan, *Die Laien in der Kirche. Eine historisch-kirchenrechtliche Studie zur Beteiligung der Laien an der Ausübung der Kirchengewalt*, traducere în limba germană de Hermann Pitters, Ergon Verlag, Würzburg 2011, 633 p.

Centrul de Cercetare Ecumenică de la Sibiu a făcut un cadou special teologilor și celor interesați de aspecte legate de Biserica Ortodoxă prin editarea în limba germană a lucrării *Mirenii în Biserică. Un studiu introductiv cu privire la participarea laicilor la exercitarea conducerii bisericești*, al cărei autor, pr. prof. Liviu Stan, a fost comemorat anul trecut, când s-au împlinit 100 de ani de la nașterea sa. Astfel de inițiative vin să umple golurile care există în spațiul vorbitor de limbă germană cu privire la cunoașterea vieții bisericești din România sub diversele sale aspecte.

Varianta originală în limba română a lucrării lui Liviu Stan a fost publicată în anul 1938, iar aspectele care atunci reprezentau actualitatea au suferit ulterior anumite modificări, ținând cont nu numai de schimbările prin care țara și Biserica au trecut, dar și de adoptarea în decursul timpului a două Statute noi de funcționare a Bisericii Ortodoxe Române, care au stabilit fiecare în parte modalități de exercitare a calității de membru al Bisericii pentru credincioși. De aceea versiunea în limba germană a volumului lui Liviu Stan se deschide cu un studiu al universitarului sibian Paul Brusanowski, unde este realizată o scurtă prezentare a celor patru Biserici Ortodoxe provinciale românești înainte de Marea Unire, fiecare cu regimul său propriu de conducere: Mitropolia Transilvaniei sub regimul constituționalismului și al autonomiei în statul subsidiar maghiar, Mitropolia Bucovinei sub patronat imperial habsburgic, absolutism ierarhic și cu autonomie refuzată, Biserica din Vechiul Regat, deposedată de averi, lipsită de constituționalism și supusă controlului statului, precum și Eparhia Chișinăului în cadrul Bisericii Ruse, cu autonomia *de facto* a unei provincii de la marginea imperiului. Materialul introductiv tratează apoi toate demersurile făcute pentru unirea acestor provincii bisericești, fiecare cu tradiția sa, într-o singură Biserică Ortodoxă Română cu un statut de organizare la bază. Sunt prezentate de asemenea și demersurile și greutățile din perioada interbelică după adoptarea noului Statut (1925).

După acest studiu introductiv urmează textul integral al lucrării lui Liviu Stan în traducerea germană a profesorului Hermann Pitters de la Sibiu. Mai întâi autorul face o scurtă prezentare a demersului său și o incursiune istorică generală asupra abordărilor cu privire la rolul mirenilor în Biserica